

SVARĪGĀKIE TEMATI

JĀŅA 1. VĒSTULĒ

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mat. 5:13; Jņ. 14:6; Ef. 4:25–5:21; 1. Tim. 3:15; 1. Jāņa vēstule.

ATMIŅAS PANTS:

“Mīlie, tagad mēs esam Dieva bērni, un vēl nav atklājies, kas mēs būsim. Mēs zinām, ka, kad tas atklāsies, mēs būsim Viņam līdzīgi, jo mēs redzēsim Viņu, kāds Viņš ir.” (1. Jņ. 3:2)

No visām traģēdijām, kuras izraisīja 2001. gada 11. septembra terora akti Ņujorkā, tomēr izauga viena pozitīva tendence: daudziem tie bija kapu zvani, kas vēstīja morāles relativisma beigas. Tūkstošiem cilvēku aukstasinīga noslepkavošana gaišā dienas laikā, ko varēja vērot televīzijā, neskaitāmās mājās ienesa šausmas. Pēkšņi kļuva tik acīmredzams, ka šādu ļaunumu nekad nav iespējams attaisnot ar kultūras atšķirībām. Šajā 11. septembrī cilvēki aci pret aci sadūrās ar morālo ļaunumu – ļaunumu, kas stāvēja pāri jebkurai kultūrai, jebkādam tradīcijām, ikvienam laikmetam; beidzot cilvēkus kā nekad agrāk pēkšņi uzrunāja morāles, īpaši ļaunuma, objektīvā daba (citiem vārdiem, ļaunums nav subjektīva parādība, kas vienam varētu šķist laba, bet otram ļauna).

Protams, Jānis nekad nav pieļāvis domu par morāles relativismu. Viņš zināja, ka ir viena absolūta patiesība, un vienmēr viņš to redzēja Kristū. Šajā nedēļā mēs pārskatīsim dažus plašākos tematus, kas atrodami Jāņa 1. vēstulē, tajā skaitā Viņa izpratni par patiesības raksturu, jo morāles pamatu veido tieši patiesība.

NEDĒĻAS TĒMA KOPUMĀ:

Ko Jānis mums māca par Trīsvienības darbu? Ar kādām līdzībām viņš liek saprast, kādai vajadzētu būt draudzei? Kāds ir mūsu glābšanas vienīgais pamats? Ko Jānis māca par patiesību?

(Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles skolas nodarbībai 12. septembrī.)

TRĪSVIENĪBA

Jāņa 1. vēstulē mums ir dots ieskats Dieva trīs personās – Tēvā (1. Jņ. 2:16), Dēlā (23. p.) un Svētajā Garā (1. Jņ. 5:6). Tomēr galvenais uzsvars ir uz Jēzu un Tēvu. Šī vēstule mums stāsta, ka Dievs ir gaisma un ka tumsība (ļauņums) nav atrodams Viņā. Tā stāsta, ka Dievs ir taisnīgs un ka Viņš ir mīlestība. Tiešām, mūsu spēja mīlēt atkarīga no Dieva, kurš ir mīlestība. Dieva attiecības ar ticīgajiem raksturotas ar vārdu “bērni”, un šis vārds pats par sevi jau atklāj Dieva mīlestību un rūpes par mums. Īsi sakot, Jāņa 1. vēstulē atrodam ļoti pozitīvu un cerīgu ainu par to, kāds ir mūsu Dievs.

Tomēr šī vēstule mums pastāsta vēl kaut ko. Tā stāsta, ko Kungs dara mūsu labā. Lūk, kam vajadzētu būt mūsu īstajai cerībai un iedrošinājumam.

Ko Dievs ir izdarījis un kas tiek darīts mūsu labā šobrīd saskaņā ar Jāņa 1. vēstuli?

1. Jņ. 1:9 _____

1. Jņ. 2:1,2 _____

1. Jņ. 2:27 _____

1. Jņ. 3:8 _____

1. Jņ. 4:8-10 _____

1. Jņ. 5:11 _____

1. Jņ. 5:14 _____

Šī vēstule atsaucas uz Kristus nākšanu cilvēka miesā, kā arī Viņa nāvi mūsu dēļ, kas mums pavēra iespēju iegūt mūžīgo dzīvību. Tajā pašā laikā Viņa nāve sakāva mūsu ienaidnieka velna darbus. Saskaņā ar Jāņa 1. vēstuli Dievs piedod mūsu grēkus, šķīsta mūs, aizlūdz par mums un dāvina mūžīgo dzīvību. Viņš mums piedāvā drošu pārliecību un dara par saviem bērniem. Aiz visa tā stāv pamatpatiesība, ka mūs var glābt vienīgi Krusts un Jēzus asinis, un nekas cits.

Vai tavā dzīvē ir sfēras, kuras tu neesi pilnīgi uzticējies Kungam? Citiem vārdiem, vai tu dari ko tādu, ko dziļi sevī tomēr apzinies kā nepareizu un neesi atmetis? Vienīgi tu vari izdarīt izvēli to izbeigt. Ja Gars tevi uzrunā, kādēļ gan tūlīt neizdarīt pareizo izvēli? Jo ilgāk gaidīsi, jo grūtāk tas kļūs. _____

DRAUDZE

Jaunajā Derībā draudze ainota ar dažādiem simboliem kā sāli (Mat. 5:13), pīlāru (1. Tim. 3:15; “balstu” latviešu Bībelēs), namu (Ef. 2:21,22), templi (1. Kor. 3:16,17), māti (Atkl. 12:1,2) un Kristus miesu (Ef. 1:22,23).

Lai arī Jāņa 1. vēstulē pats vārds “draudze” nav atrodams, tās ideja gan. Kādi tēli šajā Bībeles grāmatā palīdz mums labāk izprast, ko vispār nozīmē “draudze” un kādai tai vajadzētu būt?

1. Jņ. 2:9-11 _____

1. Jņ. 2:13,14 _____

1. Jņ. 2:12,18 _____

1. Jņ. 3:1 _____

Šķiet, ka Jāņa 1. vēstulē draudze galvenokārt ainota kā ģimene, kur ir Debesu Tēvs (12 reizes); arī pats Jānis te ir tēva lomā, draudzes locekļus uzrunājot “Mani bērniņi!” (skat., piemēram, 1. Jņ. 2:1). Draudzes locekļi par bērniņiem nosaukti 13 reizes, tikpat reizes par brāļiem, bet tēviem un jaunekļiem – divās vietās.

Šie jēdzieni nozīmē īpašu tuvību, tuvas attiecības un mīlestību citam pret citu un nes piederības ideju. Ikviens ir vajadzīgs, un katram ir sava vieta Dieva lielajā ģimenē. Pie tam šajā ģimenē ietilpst pats Dievs. Līdz ar to šādai sabiedrībai ir gan horizontāla, gan vertikāla dimensija. Kā draudzes locekļi mēs burtiski esam daļa no Dieva ģimenes.

“Mīļie, mīlēsim cits citu, jo mīlestība ir no Dieva, un katrs, kas mīl, ir no Dieva dzimis un atzīst Dievu.” (1. Jņ. 4:7) Kā šis pants atspoguļo būtību, ko nozīmē būt Dieva draudzes daļai? _____

Kā tu aprakstītu savu vietu draudzes ģimenē? Vai tu esi kā noklīdis bērns? Despotisks tēvs? Miloša māte? Bezpalīdzīgs zīdains? Ko tev vajadzētu mainīt, lai kļūtu par produktīvāku šīs īpašās ģimenes locekli? _____

GLĀBŠANA

Visa Bībele – no 1. Mozus grāmatas līdz Atklāsmes grāmatai – ir par Jēzu. Bet ne par Jēzu vakuumā. Bībele ir par Jēzu un pestīšanu. Bībele raksta par to, ko Dievs ir izdarījis kritušās cilvēces labā. Tā ir par paša Dieva apbrīnojamo pašuzpurēšanos, lai atjaunotu to, kas cilvēkiem piederēja iesākumā, pat vairāk.

Īsāk sakot, Bībele ir par glābšanu, un šis ir arī Jāņa 1. vēstules galvenais temats.

Kā mums tiek piešķirta glābšana saskaņā ar šiem Bībeles tekstiem?

1. Jņ. 1:9 _____

1. Jņ. 2:2 _____

1. Jņ. 4:9,10 _____

Mūsu glābšanas līdzeklis ir Kristus asinis (1. Jņ. 1:7; 5:6,8) jeb Viņa salīdzinošais upuris (1. Jņ. 2:2; 4:10). Jāņa 1. vēstulē Golgātas krusts nav pieminēts tiešā tekstā, taču asinis un salīdzinošais upuris uz to norāda. Mūs glābj nevis Jēzus dzīves piemērs, lai ir cik tas būtu nozīmīgs, bet gan Viņa nāve. Tajā pašā laikā Viņa piemērs aicina mūs dzīvot tāpat kā Viņš (1. Jņ. 2:6).

Jānim ticīgo glābšana bija attiecīgā brīža realitāte. Viņš to apraksta dažādos veidos. Ticīgie:

- ir atzinuši Viņu (1. Jņ. 2:2,3);
- ir Viņā (1. Jņ. 2:5; 5:20);
- ir saņēmuši grēku piedošanu (1. Jņ. 2:12);
- ir uzvarējuši ļauno (13. p.);
- ir iegājuši no nāves dzīvībā (1. Jņ. 3:14);
- ir iemantojuši mūžīgo dzīvību (1. Jņ. 5:12,13).

Cik brīnišķīgs apraksts tam, ko nozīmē glābšana!

Ņemot vērā visus lielos apsolījumus un cerību, kas mums ir Jēzū, ko tu varētu darīt, lai aizniegtu vēl vairāk cilvēku ar šīm labajām vēstīm? Kādus upurus tu esi gatavs nest, lai dotu citiem iespēju uzzināt par Jēzu un Viņa glābšanu? _____

KRISTĪGS DZĪVESVEIDS

Lai gan Jānis savā pirmajā vēstulē cinās ar kļūdainu teoloģiju, viņš atkal un atkal runā par ētiku. Jānis skaidri saredz, ka teoloģijai ir tiešs sakars ar morāli un ka kļūdaina teoloģija noved pie kļūdainas rīcības. Tādēļ ir svarīgi savā mācībā būt pēc iespējas korektākiem. Nepareiza izpratne, piemēram, par baušļiem un žēlastību ir novedusi pie tā, ka miljoniem cilvēku mīda kājām Dieva sabatu. Līdz ar to mums jāpārlicinās, ka mūsu teoloģiskā izpratne par Dievu un Rakstiem ir nobriedusi, pieaug un ir pareiza.

Mums arī jāpārlicinās, ka mūsu teoloģija pareizi iemiesojas dzīvē. Ir bēdīgi ieraudzīt stingras teoloģijas aizstāvi aizbēgam ar kaimiņa sievu. Tikpat bēdīgi, ja teoloģijas studenti krāpjas eksāmenos. Tikpat nožēlojami ir tie sabata ievērotāji, kas pazīst patiesību par glābšanu, Debesu svētnīcu un mirušo stāvokli, bet tajā pašā laikā melo cits citam.

Pārskati šos Bībeles tekstus un mēģini apkopot, ko tie mums māca par ētisku izturēšanos. 1. Jņ. 1:7; 2:1,15,16; 3:4,7,15,17,18; 4:7; 5:2,3. _____

Jānis uzsver ētisku izturēšanos ar tiešiem un netiešiem norādījumiem. Viņš aicina kristiešus nemelot, negrēkot, neienīst savu brāli vai māsu, nemīlēt pasauli ar tās kāribām, lielīgo lepnumu un nedzīvot nelikumībā. Tā vietā mums jābūt paklausīgiem, jārikojas saskaņā ar taisnības principiem un citam citu jāmil taustāmā veidā. Lai gan Pāvils izsakās detalizētāk nekā Jānis (skat., piemēram, Ef. 4:25–5:21), Jānis to visu apkopo, norādot uz Dieva baušļu ievērošanu un Jēzus paraugdzīves atdarināšanu (1. Jņ. 2:6).

Jānis dara zināmu, ka piedzimt no Dieva, atzīt Dievu un mīlēt Viņu ir kas tāds, kas izmainīs mūsu dzīvi. Jānim patiesība nebija kas tāds, kam vienkārši jātic; tā bija jāizdzīvo. Iespējams, neviens pants to nepasaka skaidrāk par 1. Jņ. 3:7: “Bērni, lai neviens jūs nemaldina: kas dara taisnību, ir taisns, tā kā Viņš ir taisns.”

Kā mēs varam dzīvot kā Jēzus? Ko tas praktiski nozīmētu ikdienā? Vai tu pašlaik saduries ar ko tādu, kas prasīs daudz žēlastības un spēka, lai rīkotos tā, kā būtu rīkojies Kristus? _____

PATIESĪBA UN MELI

Kopš senajiem grieķiem līdz pat mūsdienām izdzīvojuši ideja, ka patiesība ir relatīva, ka nav absolūtu vērtību un, tā kā cilvēkiem nav nekādu augstāku, absolūtu standartu, kas vadītu viņu rīcību, bieži jāizlemj pašiem, kas ir patiesība un kas – maldi, kas ir labs un kas tāds nav, kas ir tikumisks un kas – amorāls. To pamatā sauc par relativismu, un, lai gan tas slēpjas aiz dažādām maskām, galvenā doma ir vienāda: nav absolūta morāles, patiesības vai labestības standarta. Ja tā, mums šīs lietas jāizdomā pašiem – jādzīvo pēc iespējas labāk saskaņā ar sabiedrības uzskatiem un tradīcijām.

Izlasi Jņ. 14:6. Ko Jēzus šeit saka par absolūtas patiesības dabu? _____

Ar to Jēzus acīmredzot nepieļauj domu, ka patiesība ir relatīva. Ar skaidriem, nepārprotamiem vārdiem Jēzus mums parāda absolūtas patiesības realitāti, un Viņā tā ir personificējusies!

Ko Jānis māca par patiesību? 1. Jņ. 2:4,21; 3:19; 4:6; 5:20. _____

Jānis zina, ka ir absolūtas kategorijas; vēl vairāk – viņš nepārprotami norāda uz to, ka pastāv krasa šķirtne starp patiesību un meliem. Šo kontrastu cenšas padarīt miglainu daudzu relatīvie pasaules uzskati. Taču absolūta patiesība eksistē. Dievs ir patiess. Jēzus un Svētais Gars ir patiesība. Savukārt melis ir tas, kurš izsaka nepamatotus apgalvojumus, kurš sakās mīlam, bet netur baušļus un noliedz, ka Jēzus ir Mesija. Patiesi kristieši pazīst patiesību, mīl to un pieder patiesībai. Līdz ar to mēs patiesību ne vien aptveram ar prātu, bet arī praktizējam dzīvē.

Nav šaubu, ka saskaņā ar Bibliu absolūta patiesība eksistē. Tomēr vai viss ir absolūts? Vai nav arī tādās lietas, kas nav tik drošas, drīzāk – personīgas, mainīgas, nosacītas, atkarīgas no apstākļiem, kultūras? Kā mēs varam iemācīties atšķirt absolūtas, nemainīgas vērtības un mainīgām, relatīvām lietām, kas atkarīgas no apstākļiem? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

E.Vaita, "Apustuļu darbi", 546-554.

Mūsdienās Jāņa 1. vēstule ir ļoti nepieciešama, jo visapkārt tiek propagandēti visdažādākie maldi. Jānis aicina savu audienci, tajā skaitā mūs, neticēt katram un kritiski pieiet jaunām mācībām, pārbaudīt, vai tās saskan ar Biblii. Lai atšķirtu patiesību no maldiem, vajadzīga dziļa gudrība.

Saskaņā ar Jāņa tekstiem, istai kristietībai ir šādas pazīmes: (1) ticība Jēzum kā Dieva Dēlam, kas nācis miesā; (2) Dieva baušļu ievērošana un (3) mīlestība pret Dievu un citiem. Jānis vēlas ielikt stipru pamatu un palīdzēt cilvēkiem iegūt pārliecību par glābšanu ticībā Jēzum Kristum, kā par to sludina Raksti.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Domai par relatīvu morāli ir savs loģisks pamatojums, lai arī cik grūti to pieņemt absolūtas morāles piekritējiem: ja nav Dieva vai Radītāja un ja mēs esam tikai nejaušu dabas spēku rezultāts, no kurienes gan vēl varētu nākt morāles kritēriji, ja ne no pašiem? Un, ja nu mēs mainām savus uzskatus par to, kas ir morāls un kas nav? Kas vainas šādai domāšanai tīri no praktiskā viedokļa?

2. Pirms kāda laika tika apspriests, kā britu valdība varētu uzlabot pilsoņu morāli, un premjerministrs Harolds Makmilans atbildēja: "Es esmu tikai premjerministrs. Ejiet runāt ar arhibīskapu." Kā šonedēļ pētītais varētu palīdzēt draudzes locekļiem vairāk rūpēties par morāli? Varbūt evaņģēlija mērķis tieši ir sakārtot mūsu morāli?

3. Kad Ameriku bija skārusi lielā depresija, Fiorello Enriko Laguardijs tajā laikā bija tiesnesis. Reiz viņa priekšā tiesas zālē atveda kādu vīru, kas bija nozadzis maizi. Kad tiesnesis viņam vaicāja, kādēļ tā darījis, vīrs šņukstēdams atzinās, ka vēlējies pabarot savus izsalkušos bērnus. Fiorello viņam teica: "Tu esi izdarījis noziegumu, zini to?" Nožēlas pilns šis cilvēks tik tikko pacēla acis un pamāja, sacīdams: "Jā, kungs." Tad tiesnesis bargi noteica: "Likums nepieļauj izņēmumus." Cilvēks atkal pamāja. Tiesnesis izvilka no maka 10 dolārus un teica: "Lūk, desmitnieks, lai tu varētu samaksāt sodu. Es par to samaksāšu. Lai gan tu esi vainīgs, tev sods nebūs jāmaksā." Kā šis stāsts palīdz mums saprast ne vien evaņģēliju, bet arī to, ko nozīmē dzīvot kā Jēzus?